

Asia: Lausuntopyyntö: Pyhäjoen datakeskushanke, Pyhäjoki (POPELY/2046/2025)

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus
kirjaamo.pohjois-pohjanmaa@ely-keskus.fi

Lausunto

1 Johdanto

Hyperco Oy suunnittelee datakeskuksen perustamista Pyhäjoelle. Datakeskus on rakennus, jossa on suuri määrä IT-laitteita (tietokoneita ja verkkoliikennettä hoitavaa laitteistoa). Tässä vaiheessa on vielä epäselvää hankkeen toteutettava laajuus ja hankkeen toiminnanharjoittaja. Hankealueelle suunnitellaan kolmesta viiteen datakeskusrakennusta ja niille tarvittavat tukitoiminnot. Hankealue on kooltaan n. 236 ha. Hanke kytketään Valkeuden sähköasemalle 400 kV:n voimajohdolla. Keskus varustetaan varavoimajärjestelmällä, joka koostuu akkujärjestelmästä ja varavoimageneraattoreista.

2 Lausunto

Pyydettyä lausuntonaan Luonnonvarakeskus esittää seuraavan.

Lausunnossaan Luke keskittyy Metsästyslaissa (28.6.1993/615) 5 § (13.7.2018/555) lueteltuihin riistalajeihin.

YVA-ohjelmassa kerrotaan, että hankealueelta poistetaan puusto, kasvillisuus ja pinta-maat. Alueella saatetaan joutua tekemään räjäytystöitä. Alueelle tehdään hulevesien viivytys- ja käsittelyrakenteet sekä pysäköinti- ja varastoalueet. Itse datakeskusrakennukset voivat olla kooltaan useita hehtaareja. Osa rakennuksista paalutetaan. Rakennustyöt vaativat suuren määrään materiaalikuljetuksia ja jopa 1000 rakennustyöntekijää. Toiminta-aikana datakeskuksessa tulee työskentelemään alle satahenkilöä ja alueella muodostuu hulevesiä. Lisäksi jäähdytysjärjestelmistä saattaa syntyä äänihäiriötä ja merkittäviä lämpöpäästöjä. Oletettu elinkaari on 50 vuotta.

Hankealue on osin nuorehkoa talousmetsää ja osin avointa ojitettua soistuvaa aluetta. Hankealue rajautuu Hauksuonnevan tuulipuistoon.

Ohjelmassa esitetään hankkeen puitteissa tehtävät luontoselvitykset. Suurelta osin selvityksiä ei tehdä, vaan tiedot saadaan wpd:n hankkeelta (oletettavasti kyseessä on Hauksuonnevan tuulivoimahanke). Saukon ja kanalitujen osalta kerrotaan lyhyesti, että maastokäynti on tehty.

Selvitysten osalta ei käy ilmi missä mittakaavassa selvitykset on tehty ja niiden riittävyttä ei siten voida tässä arvioida. Muutenkin eläimistön ja linnuston osalta ohjelma on hyvin suppea.

Yleisesti Luke toteaa, että hankealueen ympäristöön sijoittuu runsaasti uusiutuvan energian hankkeita ja yhteisvaikutusten arvioiminen, pirstoutumisen ja mahdollisesti elinympäristöjen heikkenemisen ja menetyksen arvioiminen tulee selostusvaiheessa olemaan keskeistä.

Erityisen tärkeää on tässä hankkeessa myös arvioida vaikutukset Liminkaojaan ja niille toimivat lievennystoimet. Kyseinen vesistö on tärkeä usealle uhanalaiselle lajille.

3 Lausunnon tiivistelmä

Ohjelmassa ei käy ilmi missä mittakaavassa luontoselvitykset on tehty ja niiden riittävyyttä ei siten voida tässä arvioida. Eläimistön ja linnuston osalta ohjelma on hyvin suppea. Yleisesti Luke toteaa, että hankealueen ympäristöön sijoittuu runsaasti uusiutuvan energian hankkeita ja yhteisvaikutusten arvioiminen, pirstoutumisen ja mahdollisesti elinympäristöjen heikkenemisen ja menetyksen arvioiminen tulee selostusvaiheessa olemaan keskeistä. Erityisen tärkeää on tässä hankkeessa myös arvioida vaikutukset Liminkaojaan ja niille toimivat lievennystoimet. Kyseinen vesistö on tärkeä usealle uhanalaiselle lajille.

Sirpa Thessler

Johtaja, Luonnonvarat

Hyväksytty Luken prosessinhallintajärjestelmässä 29.09.2025 klo 14:34:16.

Lausunnon valmistelija(t):
Saara Kattainen

Liitteet:

Tiedoksi: